

Opsamling

MØDEDATO 24.01.2023
TID 19.00 - 20.00
STED Kulturstationen Vanløse
MØDEDELTAGERE Nadine Neugebauer, KK
Thor Vingolf Nielsen, KK
Christina Lindskov, EKJ
Sarah Rabia Mughal, KK Vanløse
Katrine Clausager Rich, KK Valby
Jørn Kofod
Bent Christensen
Lars Georg Jensen
Uffe Jacobsen
Anders Møller
Kim Lerche Olsen
Uffe Jacobsen
AFBUD Rikke Skovgaard
Per Stengade

25. januar 2023

Sagsnummer
2022-0069075

Dokumentnummer
2022-0069075-1

Præsentationsmøde af projektforslag for arbejdsgruppen

Forud for præsentationen var der arrangeret udflugt med bus til et lignende belysningsprojekt i Bagsværd på Frederiksborgvej, hvilket er en belysningsløsning med lignende specifikation og rammer som projektforslaget. Desværre var belysningen i Bagsværd slukket ved ankomst. Gladsaxe Kommune har oplyst at det skyldes en teknisk fejl.

Christina Lindskov fra EKJ rådgivende ingeniører præsenterede efterfølgende projektforslaget for Belysning af stierne omkring Damhussøen. Kommentarer og spørgsmål blev løbende rejst under præsentationen af arbejdsgruppen. Kommentarer og spørgsmål blev besvaret af Christina Lindskov, projekteringsleder fra rådgiverfirma EKJ og Nadine Neugebauer, projektleder fra KK.

Kommentar 1: Bliver der gravet på alle strækninger?

- Svar: Det bliver formentlig en kombination af gravning og skydning af en kabelføring til elforsyning mellem de enkelte pullerter og forsynings-skabe. Vi vil forsøge at være nænsomt overfor trærodde, og derfor er der planlagt at

Mobilitet, Klimatilpasning
og Byvedligehold
Park og Byrum
Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

skyde kabler og i mindst muligt omfang opgrave trace. Dog vil der være strækninger med mange eksisterende ledninger hvor gravning er nødvendigt.

Kommentar 2: hvor høje er pullerterne?

- Svar: Pullerterne er ca. 1,1 meter høje med lyskilde ca. 1 meter over terræn.

Kommentar 3: Kan pullerterne vinkles og vippes?

- Svar: Lyskilden indeni pullerten kan justeres ved behov iht. retning og styrke.

Kommentar 4: Der blev drøftet hvor vidt belysningen kommer til at være tryghedsskabende.

- Svar: jf. politisk vedtaget budgetnotat fra budget2022 er der bestilt en orienterende belysning. Derudover kræver en tryghedsskabende belysning en intensitet af lyskilden, som der af flere grunde ikke kan opnås, særlig iht. fredningen. Yderligere vil det også kræve at belysningen placeres med mindre afstand mellem pullerter, hvilket vil have konsekvenser for trærodder og vegetation.

Kommentar 5: Hvorfor tager vi så meget hensyn til flagermus?

- Svar: Alle eventuelle tiltag og ændringer omkring Damhussøen underliggør en gældende fredning. Flagermus er beskyttet gennem fredningen og omfattet af habitatdirektivet og artsfredningsbekendtgørelsen. Alle flagermusarter er dermed total fredede efter dansk lovgivning.

Kommentar 6: Nattesynet vil formentlig blive påvirket af det røde lys. Det infrarøde vil formentlig påvirke synet mellem de lyse og mørke zoner.

- Svar: Det røde er et kompromis af hensyn til flagermus og insekter. Fra andre referencer opleves kontrasten mellem lyse og mørke zoner ikke som et problem.

Kommentar 7: Der er lys på vejene langs søen. Ikke selve cykelstien. Der er lys i kvarteret rundt om, så ideen om at der er buldrende mørkt er ikke sandt. Vi befinder os stadig i byen.

- Svar: Eksisterende belysning på stierne og nærområdet varierer fra strækning til strækning, hvor særlig strækningen ved Harrestrup Å er særlig

mørklagt. Derudover er det meget begrænset med belysning på de andre strækninger.

Kommentar 8: Hvem er fredningsmyndighederne?

- Svar: Det er Fredningsnævnet, hvilket er en selvstændig myndighed, uvildig kommunen.

Kommentar 9: Hvordan er placeringen af pullerterne? Det vil være bedst med ensartet placering af pullerterne så det ikke forvirrer.

- Svar: Det er den samme belysningsløsning for alle strækninger. Pullerter bliver ensartet placeret langs gang- og cykelstien, altid på den side længst væk fra søen. Afstanden mellem hver enkelt pullert vil dog variere en smule, for at undgå belysning på nærliggende beplantning samt påvirkning af træer.

Kommentar 10: Nede ved Roskildevej/Peter Bangs Vej er stien meget mørk grundet beplantningen. Den sidste del af strækning A bliver meget mørk, da mange af planterne er stedsegrønne. Her er det vigtigt med lys.

- Svar: Ved en evt. nødvendig besparelse kunne denne strækning fx fravælges, fordi det er den eneste, der har en vejstrækning inkl. belyst cykelsti og belyst fortov parallelt. Dette afhænger dog af afgørelse fra Fredningsnævnet.

Kommentar 11: Er det ikke bedre med 25 meter? Så bliver der mindre forskel mellem belysning og mørkezonener.

- Svar: De ca. 30 meter er valgt ud fra stiernes forløb, mørkezonener til flagermus, økonomien samt af hensyn til træernes placering. Kommunens belysningsansvarlige har accepteret denne løsning, hvor der afviges fra Kommunens generelle standarder for at opfylde krav som fredningen medfører.

Kommentar 12: Placering af pullert skal markere sving langs stien samt Ind og udgange til området.

- Svar: Vi forsøger at placere pullerter således de markerer gang- og cykelstiernes forløb. Her er vi opmærksomme på sving mm.

Kommentar 13: For at I kan variere antallet af pullerter, vil det være vigtigt at i ikke ansøger med et præcist antal pullerter hos Fredningsnævnet.

- Svar: Tak, det er noteret.

Kommentar 14: Hvorfor er løsningen ikke mere tryghedsskabende? Det er utrygskabende med de mørke huller mellem pullerterne.

- Svar: Det er ikke baggrund for opgaven. Opgaven og det politiske ophav har bestilt en orienterende belysning.

Kommentar 15: At diskutere om det er tryghedsskabende eller ej, er jo irrelevant hvis der ikke er utrygt i området. Området opleves ikke utrygt.

- Svar: Det kan også være tryghed ift. at færdes trafiksikket på stierne, således at man ikke cykler ind i andre eller ud af stien.

Kommentar 16: Kan vi fuldstændig slukke lyset om sommeren og kun have det tændt i vinterperioden? Det er jo primært i vinterperioden at vi har behov for lys til eks. at løbe, hvor flagermus også er i dvale, mens vi ikke har behov for det om sommeren.

Yderligere kommentar til pkt. 16: Det kommer jo an på aktivitet ift. hvornår man har behov for lys.

- Svar: Belysningsløsningen er udarbejdet for at tage hensyn til biodiversitet og naturen, især flagermus. Dvs. der tages hensyn til fredningens indhold og områdets særegne flora og fauna.

Kommentar 17: Jeg går ud fra at det ikke er dyrt at opsætte lyset. Men det er jo nærmest umuligt med sensorer, hvis de er skrøbelige og hurtigt går i stykker. Derfor ser jeg, at det bliver et spørgsmål om at det kunne være ønskværdigt at have perioder i løbet af natten, hvor det vil give kvalitet at slukke det nogle timer.

- Svar: Det vil måske give mening og kvalitet for mennesker. Det vil ikke give mening for flagermus og insekter.

Det skal dog nævnes at etablering af belysning er dyrt.

Kommentar 18: Bevæger vi os ud i noget hvor vi ikke rigtig får noget for pengene? Det er nærmest ikke engang orienterende lys, det er nærmest minimalt paniklys, som man ser i lufthavne.

- Svar: Kommunen mener, at projektet har udarbejdet en belysningsløsning, som på bedste vis opfylder de krav der er stillet om ledelys til bedre orientering

jf. budgetnotatet, samt en løsning der tager hensyn til det særlige sted, belysningen skal opsættes på. Referencer fra andre steder viser, at denne slags belysning opfylder formålet fx i Bagsværd.

Kommentar 19: Valby lokaludvalg vil indstille at det er en af de mørkeste steder i København, og der skal være mulighed for at man kan komme ud og nyde mørket. Jeg vil derfor foreslå, at man anbefaler at slukke lyset mellem f.eks. kl. 00 - 05. Derudover vil en hvid stribe også gøre underværker.

- Svar: Man kan gøre meget med lyse belægningsmaterialer og lyse materialer. Vi har tænkt at man kan forsøge med noget lys belægning, for at undersøge hvor meget orienterende kvalitet det giver. Det må dog ikke være markering i belægningen, da man så skal forhøre sig hos politiet. Ift. slukning er KK i testforsøg med natteslukning, der kører frem til maj 2023. Dog har flagermuseksperten vurderet at det ikke fagligt kan begrundes med natteslukning ift. flagermus. Ift. Natteslukning har Kommunens belysningsansvarlige ikke modtaget mange klager fra borgere, som reaktion på natteslukning.

Kommentar 20: Jeg vil foreslå at man beskriver, hvad man positivt får ud af det, når man søger Fredningsnævnet. Derudover var der nogle fra lokaludvalget der deltog i Damhus-træf, hvor nogle borgere og foreninger i området ikke følte sig hørt.

- Svar: Vi har forsøgt at inddrage vidt og bredt. Senest med spørgeundersøgelse til specifikt borgere og foreninger i området.

Kommentar 21: Vi i lokaludvalgene er i tvivl om vi rent faktisk får kvalitet ud af det her belysningsprojekt. Jeg forslår at der kommer mere og kraftigere lys om vinteren når det er mørkt. Der generer vi ikke dyr og biodiversitet, men at vi så slukker om sommeren hvor flagermus er aktive. Derudover ser jeg også at sensorstyret belysning er den rette løsning.

- Svar: Projekts opgave er at etablere belysning på stierne omkring Damhussøen. Dette formål ville blive opfyldt i mindre grad, hvis der kommer en begrænsning iht. belysning på bestemte måneder.

I det videre forløb kan der arbejdes med intelligent styring, som de valgte pullerter er velegnede. Kommunen har dog p.t. ikke gode erfaringer med sensorer, fordi de ikke er robuste samt bekostelige fordi de skal etableres i hver enkelt pullert.

Kommentar 22: Det grusbelagte stiområde langs Peter Bangs Vej er det vigtigste sted for belysning. Langs Strækning B og C kunne man så forsøge med lys belægning.

Yderligere kommentar pkt. 22: Strækning A er jo kun én type trafikanter.

- Se punkt. 10.
- Svar: På strækning A er der mulighed for at gå ved trafikbelysningen på Peter Bangs Vej. Derfor er det også den mest oplagte strækning ikke at etablere lys, da man selv kan vælge at gå i lys eller mørke.

Kommentar 23: Hvis I vælger noget sensorstyret, vil det blive blip-blop belysning, da der er mange som bevæger sig om søen. Derfor vil det blive et rent lysshow, og jeg er derfor stor fortaler for at I derfor ikke går med sensorstyret belysning. Det vil ikke være at foretrække.

- Svar: Tak, det er noteret.

Kommentar 24: Hvornår er fristen for lokaludvalgene til at komme med ændringsforslag.

- Svar: Den må meget gerne ligge sideløbende med fredningsnævnet som forventes fra start februar til maj. KK kommer med dato hurtigst muligt.

Kommentar 25: Hvordan fungerer det med udviklingsplanen og inddragelsesprocessen herfor.

- Svar: Det er sideløbende, og der vil snart komme parkbrugermøde med PKR (København Kommune, Parker, Kirkegårde og Renhold.

Videre proces:

København Kommune fremsender aftalte 3 snittegninger til hver del-strækning, når disse foreligger fra rådgiver.

København Kommune sender projektforslaget til høring i lokaludvalg Vanløse og Lokaludvalg Valby. Dato herfor fastsættes hurtigst muligt.